

Oponentský posudek
na rigorózní práci Mgr. Radky Kurovcové

Odklony v trestním řízení

Problematika odklonů v trestním řízení je v našem trestním právu kodifikována teprve v relativně nedávné době. Přesto již získala poměrně značnou popularitu, jak mezi osobami, které jsou trestně stíhané, tak i mezi odborníky, kteří se touto problematikou jak v teoretické tak v profesně praktické rovině zabývají. Svědčí o tom, mimo jiné, stále stoupající počet trestně právních případů, které jsou řešeny tímto způsobem.

Práce je zaměřená na širší a užší pojetí odklonů v trestním řízení, což jistě z hlediska teoretických úvah ohledně těchto institutů je na místě a je současně zajímavé.

Z hlediska teoretických úvah je velmi podnětná kapitola 2. posuzované práce. Možná je ke škodě věci, že tato kapitola není rozsáhlejší, tedy více rozpracovaná. Jde o to, že právě problematika charakteristicky účelu a významu odklonů v trestním řízení by si nepochybně zasloužila větší pozornost.

Zpracovatelka se zjevně soustředila, jak napovídá kapitola 3., 4., 5. a 6., více méně na konkrétní zákonnou úpravu jednotlivých typů odklonů. Tímto způsobem zpracování přece jen poněkud uniká potřebná obecná charakteristika účelu a významu odklonů v trestním řízení, rozpracovaná právě nezbytně pro účely takové práce.

Větší pozornost by si nepochybně zasloužila též část 2.2 nazvaná „*Odklon jako sankční opatření*“. Stejně jako u předchozí relativně kritizované části, je možno konstatovat, že pro stěžejní význam této kapitoly bylo zřejmě potřeba více ji rozpracovat a jít do podrobností.

Zpracovatelka, jak bylo uvedeno, věnuje zásadní pozornost textu v problematice *Podmíněné zastavení trestního stíhání*, dále pak *Narovnání*, nebo *Odklonům aplikovaným ve zkráceném přípravném řízení* či *Odklonům aplikovaným v trestním řízení proti mladistvým*.

V těchto kapitolách, soustředěných pod číslo 3 -6 textu popisuje podobu jednotlivých odklonů ovšem bez jejich hlubší konkrétní analýzy. Pro účely rigorózní práce to ale není zásadní problém, zvláště když zpracovatelka nakonec obohatila text jednak *Poznatky z praxe obhájce* a *Poznatky z praxe střediska PMS v Přerově* str. 44 – 49, dále pak strana 62 – 65 či str. 85 – 86 textu.

Poněkud zjednodušený přístup autorky, již výše naznačený, lze kompenzovat kapitolou č. 8 str. 92 a násl. nazvanou *Odklony v pojetí nového trestního řádu*. Tato kapitola správně reflektuje některé úvahy především ohledně rekodifikace trestního řádu. Je

zřejmé, že zpracovatelka se s těmito záměry obeznámila, což je velice správné. Kriticky zde porovnává některé instituty odklonů a její úvahy zde uváděné jsou akceptovatelné.

Stejně tak závěr práce je možno označit za dobrý. Kritické poznámky zde uvedené, lze odsouhlasit. Výjimkou je na str. 95 poznámka, že se očekává, že nedostatky (míněno v odklonech) budou odstraněny novou právní úpravou odklonů v pojetí nového trestního řádu. Z textu závěru práce není zcela zřejmé, proč zpracovatelka se domnívá např. to, „že odklony se podílí malou měrou na vyřízení trestní věci v přípravném řízení“ bude rekodifikací změněno. Pro oporu takovýchto optimistických názorů ale neuvádí žádné argumenty.

Úvahy zde uvedené o nedostatku současné právní úpravy odklonů jsou dobré a stály by v podobě konkretizovaných námětů za převzetí do vlastních návrhů k rekodifikačním pracem.

Na str. 97 správně zdůrazňuje zpracovatelka vhodnost řešení bagatelní trestné činnosti prostřednictvím odklonů. Je ovšem otázka, zda ještě naopak nerozšířit okruh trestné činnosti na další vybrané trestné činy, kde by řešení pomocí odklonů bylo nejlépe odpovídající povaze a závažnosti trestné činnosti, která je posuzována. Stálo by možná za úvahu zamyslet se ještě nad možnostmi jak právě rozšířit působení odklonů na další trestnou činnost, oproti té úpravě, než je tomu doposud.

Co se týká použité literatury a dalších podkladů lze konstatovat, že jejich rozsah a objem je dostačující.

Lze říci, že práce přináší prostřednictvím zpracovatelky některé nové úhly pohledu. Podařilo se jí zkoumanou problematiku analyzovat a odpovídajícím způsobem navrhnout nová, smysluplná řešení. V práci použila zpracovatelka, byť v minimální míře, ale postačujícím způsobem potřebné metody vědecké práce.

Proto lze doporučit to, aby pokud bude úspěšná obhajoba této její práce, byl Mgr. Radce Kurovcové udělen titul JUDr. a v rámci ústní obhajoby a aby se ještě vyjádřila k podnětům, které jsou zmíněny na více místech v oponentském posudku.

28. 6. 2016

doc. JUDr. Eduard Bruna, Ph.D.